

Sofie Højris Bitzer
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

7. januar 2022

RGO høringssvar til 'Restoring Sustainable Carbon Cycles'

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) takker for muligheden for at give høringssvar til kommissionens udspil vedrørende Restoring Sustainable Carbon Cycles. Vi vil lægge hovedvægten på Carbon Farming, men vil til sidst også komme ind på biologiske byggematerialer.

Carbon farming

RGO finder det først og fremmest positivt at der fokuseres på at øge opbygningen af kulstof i landbrugsjord og på landbrugets arealer i øvrigt. Dette initiativ skal ses i sammenhæng med forslaget til revision af klimareguleringen indenfor Fit-for-55 pakken, samt den fælles landbrugspolitik (CAP), og de mål der indenfor disse reguleringer er sat for at øge reduktionen af drivhusgasudledninger, øge drænet gennem kulstofopbygning i arealbaserede økosystemer, og generelt for at nå Paris-målsætningen.

Øget optagelse af kulstof i jord og økosystemer skal bidrage til at nå denne målsætning, og en proces, der kan give incitament på bedriftsniveau til at øge kulstofopbygning, er velkommen. Det kan eksempelvis være gennem øget anvendelse af skovlandbrugssystemer og nedmuldning af biokul (biochar) fra pyrolyse af restprodukter. Det skal dog sikres at nedmuldning af biokul ikke medfører overgødning med fosfor, dvs. biokul skal spredes i en dosering, som svarer til jordens/planternes fosforbehov.

Vi er positive overfor at bedriftsforvaltere kan belønnes for at øge klimaindsatsen, udover hvad der kræves i landbrugsreguleringen, f.eks. gennem offentlige støtteordninger. I det omfang, at en del af denne belønning på længere sigt skal kunne komme fra et certificeret marked, er der dog nogle forbehold, vi mener bør tages.

Det er afgørende, som det også understreges i dokumentet, at sådanne incitament ikke giver anledning til at reduktionsinitiativer forsinkes eller erstattes. Kulstofkreditter bør ikke kunne anvendes som offset for reduktioner der er krævet af anden – EU eller national – regulering, og som det understreges i dokumentet, må de under ingen omstændigheder undergrave de helt essentielle reduktionsindsatser i alle brancher og sektorer. F.eks. skal krav om emissionsreduktion i cementindustri ikke kunne off-settes med kulstoflagring. Det samme gælder krav om efterafgrøder, eller evt. kommende krav om mindre pløjning i landbruget.

Derfor er det vigtigt at konkretisere hvilke aktører på efterspørgselsiden, der kan aftage sådanne klimakreditter, uden at dette forbehold undergraves.

Ligeledes skal det sikres at dobbelttælling af emissionsreduktioner i det nationale klimaregnskab undgås. Vi er positivt indstillet overfor intentionerne om at videreudvikle bedriftsregnskaber for drivhusgasser, som på sigt kan understøtte standardisering af robust og transparent certificering, inkl. systematisk overvågning, rapportering og verifikation, som er en forudsætning for at en certificeringsordning kan inddrages i regnskabet.

Vi hilser også standardisering af certificering velkommen. En sådan standardisering bør tage stilling til såvel additionalitet – at den øgede kulstofopbygning sker udover hvad den generelle udvikling og regulering i øvrigt giver anledning til, som til den tidslige faktor for de aktiviteter der skal øge kulstofopbygningen – er det kulstoflagring i et langt tidsperspektiv, som biokul og skovrejsning kan give anledning til, eller er der risiko for genudledning i et kort eller mellemlangt perspektiv.

Ligeledes ønsker vi udvikling af robuste indikatorer for co-benefits såsom biodiversitet og jordkvalitet, som kan indgå i certificeringen og som kan sikre multifunktionelle indsatser.

Blue Carbon

Med anerkendelsen af havets evne til at lagre CO₂ eksempelvis via tang, følger også nødvendigheden af at understøtte ikke blot genopretning af økosystemer, men i særdeleshed reduktion af negativ påvirkning.

Kommissionen nævner, at der ikke er fyldestgørende viden om samfundets påvirkning her. Tilvejebringelse af sådan viden bør prioriteres og bør udmønte sig i yderligere regulering af aktivitet med negativ påvirkning af havets økosystemer.

Genopretning og bevarelse af havområder er gode tiltag, men bør ikke fjerne fokus fra at ændre eller regulere vores negativt påvirkende samfundsaktivitet – også på land og i luften. EU har mulighed for at pålægge medlemslande at reducere og stoppe ødelæggelsen af økosystemer – eksempelvis er Vandrammedirektivet med til at forpligte lande til at reducere negativ indvirkning på havet.

Det er vigtigt, at medlemslandene holdes op på sådanne forpligtelser, eksempelvis om god økologisk tilstand i kystvande i 2027 som fremsat i Vandrammedirektivet.

Genopretningstiltag bør supplere tiltag for at minimere negativ påvirkning – og ikke omvendt.

Industrial capture, use and storage of carbon - Biologiske byggematerialer

Vi ser et stort potentiale i at erstatte CO₂-belastende byggematerialer som beton, tegl og stål med biologiske – som Kommissionen også beskriver. Ganske vist vil der her ikke være tale om permanent kulstoflagring, men tidshorisonten vil være så lang, at det kan have stor betydning ift. den aktuelle klimakrise, som netop kræver store reduktioner i de kommende par årtier. Mange biologiske byggematerialer vil kunne bevares gennem hele bygningens levetid, hvilket ofte kan være omkring 100 år. Det gælder ikke facadebeklædning, men størstedelen af CO₂-reduktionen ved at overgå til biologiske byggematerialer vil kunne ske ved at bruge disse i en bygnings bærende konstruktioner som f.eks. spær og etageadskillelser, som ikke udsættes for vind og vejr. Desuden vil disse materialer, oftest træ, tit kunne genanvendes efter bygningens nedrivning. Hermed kan kulstoflagringen forlænges langt ud over 100 år. Samtidig vil lagringseffekten være varig, blot man også i fremtiden bygger nye træhuse.

Produktion af biologiske byggematerialer skal ske under hensyn til bevarelse/genskabelse af biodiversitet. Er der tale om træ vil det forudsætte produktionsskov. Dette må ikke stå i vejen for en strategi for mere urørt skov, men vil kunne tilvejebringes i takt med dels udfasning af den nuværende afbrænding af træ til energiformål, dels øget skovrejsning. Samtidig skal produktionsskov også indrettes på en måde, som sikrer biodiversitet, om end det ikke kan blive på samme niveau som i urørt skov – samt, i relevante tilfælde, sikrer oprindelige folks rettigheder. Her vil vi henvise til eksisterende certificeringsordninger, særligt FSC. Der vil dog være behov for at stille supplerende krav, da disse certificeringsordninger ikke er tilstrækkelige, men dette falder uden for RGOs ekspertiseområde.

Såfremt der etableres ordninger til handel med kreditter, skal de samme principper gælde her som nævnt ovenfor.

Christian Ege Jørgensen, seniorkonsulent, christian@rgo.dk

Niklas Sjøbeck Jørgensen, landbrugsrådgiver, niklas@rgo.dk

Pia Frederiksen, seniorkonsulent, pia@rgo.dk

Annika Lund Gade, landbrugs- og energirådgiver, annika@rgo.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 1208 København K.